UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (seitsemäs jaosto)

23 päivänä toukokuuta 2011 *

Asiassa T-226/10,

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, kotipaikka Varsova (Puola), edustajinaan asianajajat H. Gruszecka ja D. Pawłowska,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään G. Braun ja K. Mojzesowicz,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (EYVL L 108, s. 33) 7 artiklan 4 kohdan nojalla 3.3.2010 tehdyn komission päätöksen K(2010) 1234, jossa Puolan sähköisen viestinnän palvelujen ja postipalvelujen sääntelyviranomaista on vaadittu perumaan komissiolle

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

ilmoitetut kaksi toimenpide-ehdotusta, jotka koskivat IP-liikenteen kansallisia tukkumyyntimarkkinoita (IP-liikenne) (asia PL/2009/1019) ja IP-liikenteen kansallisia tukkumyyntimarkkinoita (peering IP) Telekomunikacja Polska SA:n verkon kanssa (asia PL/2009/1020),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Dittrich sekä tuomarit I. Wiszniewska-Białecka ja M. Prek (esittelevä tuomari),

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

määräyksen

Tosiseikat ja oikeudenkäyntimenettely

1 Nyt käsiteltävän kanteen ovat nostaneet 14.5.2010 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej -nimisen viranomaisen (sähköisen viestinnän valvontaviraston, jäljempänä UKE, presidentti) puolesta asianajajat Hanna Gruszecka ja Dorota Pawłowska.

2 Kirjaamon 16.11.2010 päivätyllä kirjeellä kantajaa kehotettiin täsmentämään, olivatko kantajan puolesta kannekirjelmän allekirjoittaneet asianajajat kanteen nostamisen ajankohtana palvelussuhteessa kantajaan. Asianosaisia kehotettiin myös lausumaan siitä, oliko kannekirjelmä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannesta ja neljännestä kohdasta ja 21 artiklan ensimmäisestä kohdasta sekä unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 43 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ja yhdistetyissä asioissa C-74/10 P ja C-75/10 P, EREF vastaan komissio, 29.9.2010 annetusta unionin tuomioistuimen määräyksestä (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) ilmenevien muotovaatimusten mukainen siinä tapauksessa, että kantajan puolesta kannekirjelmän allekirjoittaneet asianajajat ovat kanteen nostamisen ajankohtana olleet palvelussuhteessa kantajaan.

3 Kantaja ja Euroopan komissio toimittivat huomautuksensa asetetussa määräajassa.

4 Jaostojen kokoonpanon muututtua asia jaettiin seitsemännelle jaostolle.

Asianosaisten vaatimukset

5 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

6 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen osittain tutkimatta tai ainakin hylkää sen kokonaisuudessaan perusteettomana

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

7 Työjärjestyksen 113 artiklan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi milloin tahansa omasta aloitteestaan, asianosaisia kuultuaan ratkaista, onko asia jätettävä tutkimatta ehdottoman prosessinedellytyksen puuttumisen vuoksi. Päätös tehdään työjärjestyksen 114 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti.

8 Työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan mukaisesti asian jatkokäsittely on suullinen, jollei unionin yleinen tuomioistuin päätä toisin. Käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että kaikki sen tarvitsema selvitys on saatavissa oikeudenkäyntiasiakirjoista, ja päättää, ettei suullisen käsittelyn aloittamiseen ole tarvetta.

Asianosaisten lausumat

9 Vastauksessaan unionin yleisen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin kantaja väittää ensinnäkin, että vaikka onkin totta, että kanteen vireillepanijat ovat olleet palvelussuhteessa UKE:hen työskenteleviä oikeudellisia neuvonantajia, heidän asemansa on kuitenkin kantajasta riippumaton. Tämän väitteen tueksi vedotaan ensinnäkin siihen, että Puolan lainsäädännön mukaan heidän palvelussuhteensa perustamisesta, kestoajasta ja voimassa pitämisestä ei päätä UKE:n presidentti vaan sen pääjohtaja, ja toiseksi siihen, että oikeudellisten neuvonantajien tehtävät ovat itsenäisiä tehtäviä, jotka on sijoitettu suoraan UKE:n pääjohtajan alaisuuteen, sekä kolmanneksi siihen, että oikeudellisiin neuvonantajiin sovellettavan lainsäädännön mukaan oikeudellinen neuvonantaja, joka harjoittaa ammattiaan toisen palveluksessa, on itsenäisessä tehtävässä, joka kuuluu suoraan organisaatioyksikön johtajan alaisuuteen. Kantaja korostaa myös, että ammatillinen riippumattomuus on eräs oikeudellisen neuvonantajan ammatin keskeisimmistä tunnusmerkeistä. Työsopimussuhteessa oleva oikeudellinen neuvonantaja ei siten ole työnjohtomääräysten alainen.

10 Toiseksi kantaja katsoo tästä seuraavan, ettei unionin yleisen tuomioistuimen jälkimmäiseen kysymykseen vastaaminen ole tarpeen. Toissijaisesti kantaja väittää, että edellä 2 kohdassa mainitussa asiassa EREF vastaan komissio annetun määräyksen ja asiassa C-550/07 P, Akzo Nobel Chemicals ja Akcros Chemicals vastaan komissio ym., 14.9.2010 annetun unionin tuomioistuimen tuomion (Kok., s. I-8301) taustalla olleet tosiseikat ovat täysin päinvastaiset kuin nyt käsiteltävän asian tosiseikat. Tältä osin kantaja huomauttaa, että unionin tuomioistuin oli perustanut ratkaisunsa asianajajien taloudelliseen riippuvuuteen yrityksistä, joiden palveluksessa he olivat, sekä heillä työtehtäviensä vuoksi olleeseen vaikutusvaltaan ja heidän työnantajiensa kaupalliseen toimintaan ja strategiaan. Nyt käsiteltävässä asiassa oikeudellisten neuvonantajien tehtävänä on sen sijaan vain ja ainoastaan oikeudellisen avun antaminen edustamalla kantajaa tämän antaman oikeudenkäyntivaltuutuksen nojalla.

11 Komissio katsoo, että kantajan ja käsiteltävän kanteen nostaneiden asianajajien välisen palvelussuhteen olemassaolosta seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

12 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan ensimmäisessä, kolmannessa ja neljännessä kohdassa, joita saman perussäännön 53 artiklan mukaan sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen, määrätään seuraavaa:

”Unionin tuomioistuimessa jäsenvaltioita ja unionin toimielimiä edustaa kutakin asiaa varten määrätty asiamies; asiamiehellä voi olla apunaan avustaja tai asianajaja.

– –

Muiden asianosaisten edustajan on oltava asianajaja.

Vain asianajaja, jolla on oikeus esiintyä jonkin jäsenvaltion tai jonkin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolena olevan valtion tuomioistuimessa, voi edustaa tai avustaa jotain asianosaista unionin tuomioistuimessa.”

13 Kuten asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta 22.3.1977 annetun neuvoston direktiivin 77/249/ETY (EYVL L 78, s. 17) 1 artiklan 2 kohdasta, sellaisena kuin se on muutettuna Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan,

Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan liitteellä II, ilmenee (EUVL L 2003, L 236, s. 257), asianajotoiminnan harjoittajina pidetään henkilöitä, joilla on oikeus harjoittaa ammattitoimintaansa Puolassa oikeudellisen neuvonantajan (Radca Prawny) tai asianajajan (Adwokat) nimikettä käyttäen.

14 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan ”asia pannaan unionin tuomioistuimessa vireille kirjaajalle osoitetulla kirjallisella kanteella” ja ”kanteessa on mainittava kantajan nimi ja kotipaikka sekä allekirjoittaneen asema – –”.

15 Työjärjestyksen 43 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ”jokaisen oikeudenkäyntiasiakirjan alkuperäiskappaleen on oltava asianosaisen asiamiehen tai asianajajan allekirjoittama”.

16 Edellä 12, 14 ja 15 kohdassa mainituista määräyksistä ja erityisesti perussäännön 19 artiklan kolmannessa kohdassa käytetystä käsitteestä ”edustaja” johtuu vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, että nostaakseen kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa tässä artiklassa tarkoitettu ”asianosainen” ei voi toimia itse vaan sen on käytettävä sellaisen ulkopuolisen palveluita, jolla on oikeus esiintyä asianajajana jonkin jäsenvaltion tai jonkin Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen osapuolena olevan valtion tuomioistuimessa (ks. asia T-94/07, EREF v. komissio, määräys 19.11.2009, 14 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

17 Tämä ulkopuolisen palveluiden käyttöä koskeva vaatimus perustuu sellaiseen käsitykseen asianajajan tehtävästä, jonka mukaan tämän katsotaan avustavan oikeudenhoidon toteuttamisessa ja antavan riippumattomasti ja oikeudenhoidon ylempien etujen mukaisesti asiakkaalle tämän tarvitsemaa oikeudellista neuvontaa. Tällainen käsitys vastaa jäsenvaltioiden yhteisiä oikeudellisia perinteitä, ja se on myös osa unionin oikeusjärjestystä, kuten Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklasta

nimenomaan ilmenee (edellä 16 kohdassa mainittu asia EREF v. komissio, määräys 19.11.2009, 15 kohta).

18 Käsiteltävässä asiassa on heti aluksi korostettava, ettei kantajan viittaus oikeudellisen neuvonantajan ammatin harjoittamista koskevien sääntöjen mukaisiin velvoitteisiin toimia riippumattomasti voi sellaisenaan osoittaa, että asianajajat Gruszecka ja Pawłowska olisivat olleet oikeutettuja edustamaan kantajaa unionin yleisessä tuomioistuimessa. Asianajajan riippumattomuuden käsitettä ei nimittäin määritellä vain positiivisesti, eli viittaamalla ammattieettisiin sääntöihin liittyviin sitoumuksiin, vaan se määritellään myös negatiivisesti, eli työ- tai palvelussuhteen puuttumisen perusteella (ks. vastaavasti edellä 10 kohdassa mainittu asia Akzo Nobel Chemicals ja Akcros Chemicals v. komissio ym., tuomion 44 ja 45 kohta sekä edellä 2 kohdassa mainittu asia EREF v. komissio, määräys 29.9.2010, 53 kohta).

19 Sen jälkeen on todettava kantajan myöntäneen, että asianajajat Gruszecka ja Pawłowska ovat palvelussuhteessa UKE:hen. Tältä osin kantaja ilmoittaa, että UKE:n pääjohtaja päättää ”heidän palvelukseen ottamisestaan, heidän työehdoistaan ja heidän työsuhteensa irtisanomisesta”.

20 Lopuksi kantaja on edelleen lausunut, että UKE:n tehtävänä on avustaa sen presidenttiä tälle lainsäädännössä annettujen tehtävien hoitamisessa.

21 Vaikka oletettaisiin, että UKE:n presidentin ja UKE:n välillä voitaisiin tehdä selvä ero ja ettei kantajan ja sen oikeudellisten neuvonantajien välillä olisi muodollisesti olemassa työsuhdetta, tästä seuraa kuitenkin, että edellä 16 ja 17 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä täsmennetyt vaatimukset eivät täyty nyt käsiteltävässä asiassa. Työnjohto-oikeuden olemassaolo UKE:ssa – vaikka tämä oikeus olisi vain UKE:n pääjohtajalla – siitä huolimatta, että UKE:n ainoa tehtävä on kantajan avustaminen,

heikentää nimittäin sitä riippumattomuutta, joka oikeudellisella neuvonantajalla tai asianajajalla on harjoittaessaan ammattiaan asiakkaaseensa nähden ulkopuolisessa toimistossa.

22 Kantajan viittaukset oikeudellisen neuvonantajan ammatin harjoittamista koskevaan Puolan lainsäädäntöön eivät kumoa tätä johtopäätöstä. Kuten edellä 18 kohdassa on korostettu, ammatin harjoittamista koskevat säännöt eivät voi yksinään osoittaa, että riippumattomuutta koskeva vaatimus täyttyy. Lisäksi oikeuskäytännön mukaan muiden kuin erityisasemassa olevien asianosaisten edustamista unionin yleisessä tuomioistuimessa koskevia määräyksiä on tulkittava mahdollisuuksien mukaan itsenäisesti ja viittaamatta kansalliseen oikeuteen (edellä 16 kohdassa mainittu asia EREF v. komissio, määräys 19.11.2009, 16 kohta).

23 Edellä todetusta seuraa, että asianajaja Gruszeckan ja asianajaja Pawłowskan palvelussuhde UKE:n kanssa on kantajan edustamista unionin yleisessä tuomioistuimessa koskevien määräysten vastainen.

24 Koska kannekirjelmän, jolla asia on tullut vireille, ovat allekirjoittaneet asianajajat Gruszecka ja Pawłowska, käsiteltävänä olevaa kannetta ei siten ole nostettu Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannen ja neljännen kohdan ja 21 artiklan ensimmäisen kohdan eikä työjärjestyksen 43 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

25 Tästä seuraa, että kanne on jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

26 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimuksen mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Kanne jätetään tutkimatta.

2) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 23 päivänä toukokuuta 2011.

kirjaaja
E. Coulon

jaoston puheenjohtaja
A. Dittrich